

«Σαλόνικα» ... από την απ' εδώ μεριά

«Σαλόνικα» της Λουίζ Πέιτζ από την ΕΘΑΛ. Μετάφραση: Τάκης Καλφόπουλος. Σκηνοθεσία: Αχιλλέας Γραμματικόπουλος. Σκηνικά/Κοστούμια: Ξένιος Συμεωνίδης. Σχεδιασμός φωτισμών: Βασίλης Πετινάρης. Μουσική επιμέλεια: Αχιλλέας Γραμματικόπουλος. Παίζουν: Ανδρέας Φυλακτού, Πατρίτσια Πεττεμερίδου, Σοφία Καλλή, Φώτης Γεωργίδης, Σπύρος Σταυρινίδης.

Στην Κύπρο οι παραστάσεις του τέλους της χειμερινής σεζόν γεννιούνται κάτω από λιγότερο ευνοϊκές συνθήκες απ' εκείνες της αρχής και της μέσης. Συνήθως ο θίασος βγαίνει εκτός προ-σχεδιασμένου χρονοδιαγράμματος και η παραγωγή στριμώχνεται στις τελευταίες προ του καλοκαιριού βδομάδες και σ' ό,τι αφορά το χρόνο προετοιμασίας, και σ' ό,τι αφορά τη σκηνική της ζωή. Η προσοχή των ιθυνόντων στρέφεται στην καλοκαιρινή παραγωγή, εκείνη που θα περιοδεύσει και θα στηρίξει οικονομικά τα ελεύθερα σχήματα. Ο κόσμος δυσκολότερα μαζεύεται πια σε κλειστούς χώρους. Εύχομαι η παράσταση «Σαλόνικα» να γλυτώσει από τη δυσμενή επίδραση των πιο πάνω παραγόντων, επειδή εκτός από τα άλλα χαρακτηριστικά στα οποία θα αναφερθώ πάρα κάτω, διαθέτει ένα, κατ' εμένα σπουδαίο. Φαίνεται να είναι πολύ σημαντική για τους ίδιους τους δημιουργούς της. Είτε επειδή έχουν μπουχτίσει από την ασημαντότητα κάποιων βιοποριστικών επαγγελματικών ασχολιών, είτε επειδή θέλουν να ξαναδοκιμαστούν σε προκλήσεις εξίσου δύσκολες με κάποιες που τους έχουν τύχει στο παρελθόν. Είτε επειδή η υπαρξιακή θλίψη που εκπέμπει το κείμενο της Λουίζ Πέιτζ τους αγγίζει σε ανθρώπινο επίπεδο.

Είναι λίγο περίεργο να κοιτάς τη «Σαλόνικα» ... από την απ' εδώ μεριά, από το γενικά νοούμενο ελληνικό θεατρικό χώρο. Στο έργο της Λουίζ Πέιτζ η Θεσσαλονίκη είναι ξενιτιά για τα πέντε πρόσωπά του. Οι πέντε Άγγλοι έχουν κατεβεί στη Θεσσαλονίκη, ο καθένας για δικούς του λόγους και με χρονική διαφορά 60 χρόνων. Το έξυπνο σκηνικό του Ξένιου Συμεωνίδη με την άδεια καρτ-ποστάλ με την επιγραφή «Salonika» εκφράζει την πολυσημαντικότητα του χώρου για τα πέντε πρόσωπα και την προσπάθειά τους να γεμίσουν το άδειο πλαίσιο με τη δική τους εκδοχή της ιστορίας που διαδραματίστηκε για τον καθένα στη Θεσσαλονίκη. Δύο Αγγλίδες, μητέρα και κόρη, έχουν έρθει στον τόπο όπου στα χρόνια του Α' Παγκοσμίου Πολέμου έχει χάσει τη ζωή του ο σύζυγος και πατέρας τους. Τη μητέρα την ακολούθησε εκεί ο, γηραιός και αυτός, μνηστήρας. Στην παραλία της Θεσσαλονίκης ... ζουν; ... βρίσκονται; ... Ποιό ρήμα θα μπορούσε να ενώσει τους δύο νέους άνδρες, ένα στρατιώτη που κάποτε μη αντέχοντας το υπερβολικά βαρύ τίμημα της επιβίωσης έδωσε τέλος στη ζωή του, και ένα χαμένο παιδί που

πουλάει το αίμα και το σπέρμα του και πεθαίνει λίγο λίγο;

Τι σημαίνει, λοιπόν, να χάσεις τη ζωή σου; Τι σημαίνει να τη ζήσεις; Ποιος από τους πέντε την έχασε; Ποιος μπορεί να ισχυριστεί ότι την έζησε; Ποιος μπορεί να ισχυριστεί ότι την έζησε για κάποιο σκοπό; Ή με κάποιο νόημα; Ο Μπεν, η ψυχή του οποίου δεν αναπαύεται, καθώς οι εφιάλτες του πολέμου είναι πιο βαρυσήμαντοι από το τραγικά αόριστο «κέρδος» (παγκόσμια ειρήνη ... μέχρι την επόμενη παγκόσμια καταστροφή); Η Σάρлот και ο Λέοναρντ, που προσπαθούν να αγνοήσουν το γεγονός ότι όλη η σφραγισμένη με απώλειες ζωή τους είναι πια πίσω; Η Ένιντ, που ακόμα και αυτή η καταδικασμένη προσπάθεια για δεύτερη ευκαιρία, που επιχειρεί η μητέρα της, της αφαιρεί κάθε ίχνος νοήματος και ελπίδας από τη δική της; Ο Πήτερ, τον οποίο όλοι οι άλλοι, περιλαμβανομένου και του πεθαμένου αυτόχειρα, κατηγορούν για τη σπατάλη της άσκοπης ζωής του;

Η Λουίζ Πέιτζ, αλλά και ο σύψυχα συντονισμένος μαζί της σκηνοθέτης της παράστασης Αχιλλέας Γραμματικόπουλος διατυπώνουν γλαφυρά και μας το αφήνουν ανοιχτό το πιο πάνω ερωτηματολόγιο. Το κείμενο και η παράσταση ισοβαθμούν στην αποτελεσματικότητα με την οποία πετυχαίνουν οι στόχοι που έχουν τεθεί με σαφήνεια.

Ενώ την καλλιτεχνική αποτελεσματικότητα και σαφήνεια, όπου η τελευταία καθόλου δεν ταυτίζεται με τη μονολεκτικότητα των πιθανών απαντήσεων σ' αυτό που ονομάσαμε υπαρξιακό ερωτηματολόγιο του έργου.

Η Σοφία Καλλή (Ένιντ) ανεβαίνει ξανά στο ύψος του ρόλου της στο «Γάλα». Είναι σαφές ότι η ηθοποιός μπορεί να φτάσει στο μέγιστο της απόδοσής της μόνο στους ρόλους όπου διασταυρώνονται η ψυχολογική αλήθεια και η συναισθηματική ένταση.

Η Πατρίτσια Πεττεμερίδου και ο Σπύρος Σταυρινίδης, τόσο κατάλληλοι για τους ρόλους τους, δίνουν την εντύπωση (ίσως εγώ το εισέπραξα έτσι) ότι μερικές ακόμα παραστάσεις τους χρειάζονται για την πλήρη εξοικείωση όχι με τους ενσάρκωμένους χαρακτήρες, αλλά με το κείμενο. Ο Φώτης Γεωργίδης μετρά την τρίτη επιτυχημένη παράσταση της φετινής χρονιάς, μ' ένα ρόλο που του δίνει τη δυνατότητα να διαφοροποιήσει την υποκριτική του μανιέρα. Ο Ανδρέας Φυλακτού (αφού μετράμε, στη δεύτερη στη σειρά καλή δουλειά φέτος) είναι, όπως αποδεικνύεται, πολύ καλός παρτενέρ στις σκηνές-ντουέτα.

Ο Αχιλλέας Γραμματικόπουλος, μετά από πολλές καλές μουσικές επιμέλειες ξένων παραστάσεων, επιμελείται πολύ καλά τη δική του.

Νόνα Μολέσκη

nona.moleski
@philelefttheros.com

